

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-03-12
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
17319-10
Enhet 15

SÖKANDE

Videra OY, 502062-5223
Svetsarevägen 6
171 41 Solna

Ombud: Jur.kand. Rickard Vernet
Advokatfirman Vinge KB
Box 4255
203 13 Malmö

MOTPART

Verket för Högskoleservice
VHS Upphandling
Box 240 70
104 50 Stockholm

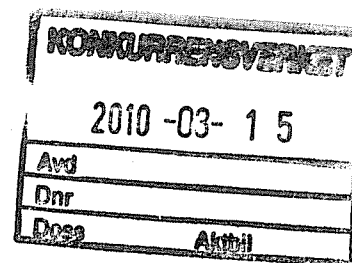
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 23 november 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 392

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Verket för högskoleservice (nedan VHS) har genomfört en upphandling av statligt ramavtal avseende köp av audio-, foto-, och visuella produkter (AV-produkter), videokonferensutrustning samt kringliggande tjänster, projektnummer VHS 8-0064-44151. Upphandlingen har genomförts som en öppen upphandling enligt 4 kap. LOU.

I tilldelningsbeslut den 4 november 2009 beslutade VHS att anta bl.a. anbudet från Videra OY (nedan Bolaget). VHS har därefter i ett nytt tilldelningsbeslut den 13 november 2009 rättat det tidigare tilldelningsbeslutet, fortfarande utan att anta Bolagets anbud.

Bolaget har hos förvaltningsrätten ansökt om överprövning enligt LOU och bl.a. yrkat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Förvaltningsrättens beslutade den 23 november 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten förordnar om rättelse på så sätt att VHS förpliktas att genomföra en ny utvärdering i vilket Bolagets anbud ska ingå. Till stöd för talan anför Bolaget i huvudsak följande. Enligt punkt 4.1.1 i förfrågningsunderlaget gäller som obligatoriskt krav för typprodukten digital stillbildskamera att zoomomfång ska vara 28-135 mm. Bolaget har offererat en kamera med ett zoomomfång om 35-140 mm. Enligt Bolaget uppfyller den offererade kameran ställda krav eller är i vart fall att anse som likvärdig i fråga om efterfrågad funktionalitet. Själva zoomomfånget är av mindre betydelse, avgörande är de funktionella egenskaperna. En väsentlig funktionell egenskap är närgränsen, dvs. hur

nära ett foto kan tas med full skärpa. Den offererade kameran har en närgräns på tre cm. Denna gräns är i flera fall minst lika bra eller bättre än för de kameror som ingått i antagna anbud. Ytterligare en faktor att beakta är antalet megapixlar. VHS har ställt krav på åtta megapixlar, den av Bolaget offererade kameran har tolv megapixlar. Antalet styr hur bra upplösningen av ett foto blir. Även om en kamera med zoomomfånget 28-135 mm skulle kunna fotografera på närmare avstånd än en kamera med zoomomfång på 35-140 mm, så blir kvaliteten densamma i det fall kameran med 28-135 mm zoom har det minsta antalet megapixlar, 8 mm. De krav som VHS har ställt ska ses i ett sammanhang och kraven ska ses ur ett funktionellt perspektiv. En mindre avvikelse i ett delmoment kan uppvägas av en uppfyllelsegrad i ett annat delmoment. I aktuellt fall innebär det att zoomomfånget inte kan läsas isolerat utan ska bedömas dels utifrån kamerans förmåga att ta fotografier på motsvarande villkor som kameror med annat zoomomfång, dels i relation till andra delkrav, t.ex. kravet på antal megapixlar. Bedömd i ett sammanhang uppfyller den offererade kameran samtliga de funktionella krav som de i förfrågningsunderlaget angivna föreskrifterna får anses ge uttryck för. I det fall förvaltningsrätten finner att kravet på zoomomfång ska läsas statiskt och isolerat gör Bolaget gällande att den avvikelse som den offererade kameran uppvisar i zoomomfånget är så synnerligen begränsad att det inte ska tillmätas betydelse. VHS har också i förfrågningsunderlaget angett att de ställda kraven kan komma att vara annorlunda framledes, dvs. när själva avtalet tillämpas. Detta medför att kraven på typprodukterna inte kan tillämpas statiskt. Mot denna bakgrund har VHS felaktigt uteslutit Bolagets anbud från vidare deltagande i upphandlingen och brutit mot reglerna i LOU. Bolaget har gått miste om möjligheten att tilldelas ifrågavarande kontrakt och därmed föreligger skada för Bolaget.

VHS bestrider bifall till Bolagets yrkande och anför i huvudsak följande. VHS har i upphandlingen ställt upp ett antal tydligt formulerade krav, som

är likabehandlande, proportionella och icke-diskriminerande utifrån upphandlingens syfte. Samtliga anbudsgivare i upphandlingen har bedömts utifrån dessa och härvid behandlats lika. Bolaget har, oavsett bedömningen av övriga anbud, inte lidit skada med hänsyn till att Bolagets anbud inte uppfyller samtliga ställda krav. För att genomföra utvärderingen och därmed kunna fastställa vilka leverantörer som blir aktuella att få teckna avtal har VHS använt ett antal typprodukter. Syftet med att ställa krav på enskilda produkter och tjänster är att skapa förutsättningar för att behandla samtliga leverantörer lika. Genom att tydligt ange vad en produkt minst måste ha för specifikation säkerställer VHS att de produkter som anges i anbudsgivarnas anbud är av samma karaktär och därmed jämförbara. De typprodukter som används är representativa för de produkter som köps inom staten och är framtagna för att kunna uppfyllas av olika tillverkare. I och med priskorgens roll som en central del i utvärderingen, är det av största vikt att de produkter som lämnas i anbudsgivarnas anbud uppfyller de krav som är ställda. I annat fall skulle VHS riskera att få en situation där anbudsgivarna lämnade icke jämförbara produkter och att det därmed inte skulle vara möjligt att genomföra en utvärdering. Därmed blir varje enskilt krav avseende produkterna viktigt och det faktum att en anbudsgivare inte uppfyller ett visst krav avseende en produkt är inte oproportionerligt, eftersom det finns ett antal produkter per typprodukt som de facto kan uppfylla kraven. Att en anbudsgivare valt en produkt som inte uppfyller kraven är inget som kan lastas VHS, utan det måste helt och hållet ligga på anbudsgivarens ansvar. Att sedan effekten av att offerera produkter som inte uppfyller ställda krav leder till att anbudet förkastas, är en helt annan fråga som proportionalitetsprincipen inte kan appliceras på.

Bolaget har i upphandlingen fått sitt anbud förkastat med hänvisning till att den offererade kameran inte uppfyller kravet på brännvidd. Det är ostridigt att brännvidden inte är den efterfrågade. Den efterfrågade brännvidden är mycket vanligt förekommande på marknaden och hade enkelt kunnat

erbjudas av Bolaget, vilket närmast tyder på att Bolaget gjort ett misstag i sitt anbud, något som i sammanhanget saknar relevans. "Likvärdigheten" uppnås genom efterbehandling. VHS har inte efterfrågat någon efterbehandling. Det resonemang Bolaget för kring närgränser är inte relevant i sammanhanget eftersom VHS inte ställt sådana krav. Bolaget har också utelämnat andra parametrar som är mer relevanta, som med vilken vinkel bilden tas.

Bolaget yttrar bl.a. följande. Av punkt 4 i förfrågningsunderlaget framgår att de produkter som efterfrågas endast är typprodukter, innebärande att de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget inte kommer att vara de som gäller vid tillämpningen av avtalet. De krav som faktiskt kommer att tillämpas kommer istället att fastställas vid varje enskilt köp. Bolaget har således fått sitt anbud förkastat med hänvisning till att man inte uppfyllt ett skall-krav, trots att den av Bolaget offererade produkten varit funktionellt likvärdig med dem som godtagits, och trots att det uppställda skall-kravet kanske inte kommer att tillämpas under avtalet. Det kan ifrågasättas om ett sådant beslut är förenligt med principen om proportionalitet. Effekten av VHS skrivningar är att det som utvärderas inte behöver ha något samband med det som sedermera kommer att köpas. Detta innebär en avvikelse från grundläggande upphandlingsrättsliga principer eftersom de krav som ställs i en upphandling ska ha samband med föremålet för upphandlingen (jfr. EG-domstolens dom i mål C-513/99 punkt 59). Om det inte finns något samband mellan det som å ena sidan utvärderas och å andra sidan det som ska köpas har inte de krav som ställs i upphandlingen något samband med upphandlingsföremålet. Kraven kan därmed inte heller ses som obligatoriska. Specifikationerna för relevant typprodukt ska dessutom ses som en helhet när det gäller kamerans tekniska funktion. Den digitala bildhanteringen är en naturlig del av fotograferingen och det går inte att särskilja bildhanteringen från den rena fotograferingen på det sätt som VHS gör. Beträffande den avvikelse som finns i det nedre häradet av

brännvidden så ska framhållas att den avvikelse som den av Bolaget offererade kameran innebär, 7 mm, är försumbar i sammanhanget. En färdig bild tagen med den av Bolaget offererade kameran har samma kvalitet som en bild tagen med en kamera med det efterfrågade zoomomfånget. Dessutom ger en kamera med högre antal megapixel bättre återbehandlingsmöjligheter. Att utesluta en offererad produkt som uppvisar en sådan i formellt hänseende försumbar avvikelse mot angivna krav är i strid med proportionalitetsprincipen. Vidare gäller att med hänsyn till sitt sätt att formulera sig i underlaget så kan VHS inte anses ha ställt upp kraven på tekniska specifikationer som obligatoriska krav. Med hänsyn till att kraven inte är gällande för VHS och övriga upphandlande myndigheter när de väl ska göra sina inköp framledes måste de anses vara s.k. bör-krav. VHS skulle vidare rätteligen ha uteslutit anbudsgivaren Serafim OFFICE Management Visual Communications AB (OM) då detta företag offererat ett orimligt lågt pris på ”servicetjänst 1”. OM har offererat ett timpris om 195 kr medan övriga anbudsgivare ligger i spannet 420 – 600 kr. Bolaget har varit i kontakt med Elektriska installatörsorganisationen och därvid fått information som visar att timpriset ligger på i vart fall 400 kr per timme.

VHS anför bl.a. följande. Bolagets resonemang att kravet måste ses som ett bör-krav och inte ett skall-krav med anledning av att produkten inte kommer att köpas, stämmer inte. Inte heller är Bolagets tillämpning av proportionalitetsprincipen korrekt. Skall-kravet är i detta fall proportionerligt. De produkter som efterfrågats är vanligt förekommande och ett resonemang som tar sikte på att alla produkter som kravställs i en ramavtalsupphandling även måste köpas i exakt det utförandet saknar relevans. Ett sådant synsätt skulle leda till att det var omöjligt att ställa krav på produkter i en ramavtalsupphandling, eftersom det aldrig skulle kunna garanteras att just den produkten skulle komma att köpas i just det utförandet.

Bolaget anför avslutningsvis följande. Med hänsyn till det sätt som VHS har byggt upp upphandlingen, genom att inte under avtalstiden anse sig bunden av de krav man hävdar är obligatoriska, innebär det i praktiken att det inte finns några obligatoriska krav. Det är mot denna bakgrund i strid med proportionalitetsprincipen att göra gällande ifrågavarande krav på brännvidd som ett obligatoriskt krav. Den av Bolaget offererade kameran uppfyller vidare ställda funktionella krav. Den eventuellt förekommande bristen är endast marginell och vid sådant förhållande är det i strid med proportionalitetsprincipen att förkasta Bolagets anbud. Var och en av de anförda omständigheterna, eller i vilket fall båda sammantagna, innebär en överträdelse av LOU från VHS sida.

UTREDNINGEN I MÅLET

I förfrågningsunderlaget, punkten 1.12 ”Prövning och utvärdering av anbud”, anges följande.

I förfrågningsunderlaget finns ett antal krav formulerade. De krav som är uttryckta genom att ordet ”skall” används är s.k. skall-krav. Skall-krav är ovillkorliga krav som måste uppfyllas för att anbudet ska prövas och utvärderas. För det fall ett skall-krav inte är besvarat kommer anbudet att förkastas. Ett otydligt besvarat skall-krav kan endast förtydligas i de fall det är möjligt i enlighet med 9 kap. 8 § LOU. Det är därför viktigt att anbudsgivaren besvarar ställda frågor och krav i enlighet med vad som efterfrågas. Om anbudsgivaren finner att en fråga eller ett krav är otydligt, uppmanas anbudsgivaren att snarast ställa en fråga om kravet. I anslutning till ett skall-krav finns angivet hur kravet bevisas. Bevis presenteras på det sätt och vid den tidpunkt som anges i anslutning till kravet. Om inget annat anges bifogas beviset till anbudet i samband med inlämnandet.

Under punkt 1.12.1, ”Prövning av anbud”, anges att en förutsättning för att anbudsgivarens anbud ska kunna utvärderas är att samtliga skall-krav är uppfyllda.

Under avsnitt 4, ”Typprodukter”, anges bl.a. att beskrivningar på produkterna utgör minimikrav på de typprodukter som ska redovisas i

anbudsgivarens anbud. Dessa är till för ramavtalsupphandlingens prisutvärdering. Typprodukterna är definierade endast för att kunna utvärdera priser i ramavtalsupphandlingen och kommer ej att vara styrande för produkterna under ramavtalsperioden.

Under punkt 4.1.1, "Digital stillbildskamera – kompakt", anges bl.a. minimikravet

- Optik, minsta zoomomfång, motsv. 35 mm kamera – Från max till min 28-135 mm

Av teknisk specifikation för den av Bolaget offererade kameran PowerShot A1100 IS framgår att kameran har en brännvidd på 35 mm: 35-140 mm.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principen om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har anfört att VHS genom att förkasta Bolagets anbud på den grunden att den av Bolaget offererade digitalkameran inte uppfyller de uppställda skall-kraven har agerat i strid med LOU. Vidare har Bolaget anfört att VHS agerat i strid med LOU:s bestämmelser om orimligt lågt anbud eftersom OM:s anbud inte har förkastats.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att upphandlande myndigheter enligt 1 kap. 9 § LOU ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet och förutsebart sätt. Detta innebär att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits med i förfrågningsunderlaget. Däremot gör de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr. RÅ 2002 ref. 50). Det finns inte några principiella hinder mot att myndigheten uppställer krav på att en produkt ska ha vissa tekniska minimispecifikationer. Alla krav måste emellertid vara förenliga med de gemenskapsrättsliga principerna. Ett anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav får inte antas, eftersom detta skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivare (jfr. t.ex. mål C-243/89, kommissionen mot Danmark).

I målet är ostridigt att den offererade kameran inte uppfyller det i förfrågningsunderlaget uppställda minimikravet på zoomomfång (i kommunikeringen mellan parterna även benämnt brännvidd). Att kameran på andra områden än zoomomfång har egenskaper som överstiger minimikraven är inte ifrågasatt, men saknar enligt förvaltningsrättens mening betydelse för denna bedömning. Inte heller kan avvikelser anses vara försumbar eftersom skall-kravet har formulerats som ett absolut minimikrav. Att upphandlingen avser ramavtal och att de produkter som sedermera kommer att köpas kan komma att avvika från de produkter som offererats, medför inte att det uppställda kravet inte ska anses vara ett skall-krav. Det framgår också tydligt av förfrågningsunderlaget att det är fråga om skall-krav, och inte s.k. bör-krav som Bolaget gör gällande. Inte heller kan det faktum att det rör sig om typprodukter sägas medföra att de

krav som ställts inte har samband med föremålet för upphandlingen. Förvaltningsrätten konstaterar i sammanhanget att EG-domstolens avgörande i mål C-513/99 åsyftar utvärderingskriterier och inte skall-krav. Förvaltningsrätten finner därför att Bolaget inte har uppfyllt uppställt skall-krav. Frågan är då om det uppställda kravet kan anses strida mot proportionalitetsprincipen. Att proportionalitetsprincipen ska iakttagas betyder att den upphandlande myndigheten inte får ställa andra eller högre krav än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med kraven. Alla åtgärder som vidtas ska vara nödvändiga och lämpliga med hänsyn till det syfte som eftersträvas. Av EG-domstolens praxis framgår att bedömningen ska genomföras som en "strukturerad avvägning" mellan motstående intressen. Bedömningen består av tre steg. För det första ska en bedömning göras av om åtgärden är en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet. För det andra ska en bedömning göras av om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. För det tredje ska bedömas om den negativa effekten som åtgärden får, på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker, är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet. EG-domstolen har i skilda sammanhang uttalat att reglerna skall tolkas i "funktionella termer", dvs. det är den praktiska tillämpningen och åtgärdens effekter vid den enskilda upphandlingen som skall bedömas. Det är den upphandlande enheten som har bevisbördan för att visa att något mindre ingripande alternativ inte finns (Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 4846-09).

Kraven på typprodukter har enligt vad som framgår av förfrågningsunderlaget och VHS yttranden i den aktuella upphandlingen ställts upp enbart för att få fram jämförbara priskorgar mellan olika anbudsgivare. VHS har vidare anfört bl.a. att de typprodukter som används är representativa för de produkter som köps inom staten och är framtagna för att kunna uppfyllas av olika tillverkare. I och med priskorgens roll som en

central del i utvärderingen, är det av största vikt att de produkter som lämnas i anbudsgivarnas anbud uppfyller de krav som är ställda.

Uppställandet av minimikrav utgör enligt förvaltningsrättens mening en förutsättning för att få en jämförbar mängd produkter utifrån vilka det är möjligt att genomföra en prisutvärdering. Att ställa minimikrav på typprodukters utformning får därmed anses vara ett både lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå de syften som eftersträvas. Frågan om det är nödvändigt att ställa upp minimikrav för varje enskild typprodukt måste enligt förvaltningsrätten utgå från bedömningen att det är myndigheten som själv specificerar sina behov och krav på det upphandlade föremålet. Det kan konstateras att det har varit avgränsningen och samstämmigheten med andra produkter som köps inom staten som har varit avgörande för minimikraven. Genom att visa att vissa minimikrav kan uppfyllas garanterar en anbudsgivare att syftet med upphandlingen, dvs. leverans av för myndigheternas behov tillfredsställande AV-produkter, säkerställs. Åtgärden får därmed även anses vara nödvändig för att uppnå det eftersträvide syftet.

En upphandlande myndighet har ett utrymme inom vilken den kan agera i förhållande till proportionalitetsprincipen. Detta framgår av både EG-domstolens rättspraxis och Förstainstansrättens rättspraxis (se t.ex. mål T-139/99, *Alsace international Car Service*). Kravet på den aktuella typproduktens utformning kan inte anses orimligt högt eller ställt på ett sådant sätt att det i sig utesluter potentiella anbudsgivare. Tvärtom är kravet formulerat på ett sätt som gör det möjligt att med ett stort antal produkter från skiftande tillverkare uppfylla kravet. Med hänsyn till att kravet har varit förhållandevis lätt att uppfylla samt att syftet, att säkerhetsställa kontraktets genomförande, får anses centralt för en upphandlande myndighet, kan inte heller den negativa effekt åtgärden får

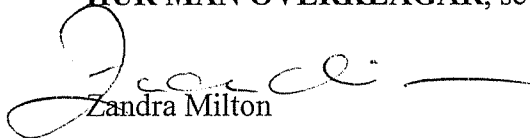
anses oproportionerlig i förhållande till det eftersträvade syftet. Kravet i 4.1.1 kan därmed inte anses vara oproportionerligt.

Förvaltningsrätten finner således att VHS beslut att utesluta Bolagets anbud från upphandlingen på den grunden att skall-kravet i punkt 4.1.1 i förfrågningsunderlaget inte är uppfyllt, inte strider mot LOU.

Bolaget har även framfört invändningar mot en annan anbudsgivares anbud. Eftersom Bolagets anbud med rätta har förkastats kan emellertid Bolaget inte anses ha lidit eller komma att lida skada genom antagandet av andra anbudsgivares anbud. Skaderekvisitet i 16 kap. 2 § LOU är därmed inte uppfyllt. Förvaltningsrätten finner på denna grund inte anledning att särskilt ta ställning till Bolagets invändningar. Då det inte heller på annan grund har framkommit skäl för rättelse eller att upphandlingen ska göras om ska Bolagets ansökan om överprövning avslås.

Förvaltningsrätten meddelar upplysningsvis att förvaltningsrätten genom dom denna dag har avgjort mål nr 17277-10, 17280-10, 17293-10, 17303-10 och 17348-10 avseende samma upphandling. Förvaltningsrätten har i mål nr 17348-10 och mål nr 17277-10 förordnat att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att anbuderna från ITM Meeting Solutions AB, DAV Partner AB, Serafim OFFICE Management Visual Communications AB, TDC Sverige AB, Impact Europé AB och Videokonferensbolaget i Sverige AB utesluts från utvärderingsfasen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Zandra Milton

Förvaltningsrättsfiskal

Handläggare har varit förvaltningsrättsnotarien Magnus Eriksson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

